

ceis latiora multò & longiora, crucea diuisura, nigricantia, pingüia ac læuia: caulem læuem, bintim cubitorum, digitali crassitudine, prope verticem ex interuallis foliolis quibusdam, ceu alueolis, circumdatum oblongis, hyacinthinis, è quibus flos prodit albus, semen oblongum ac luteum: caput verò thyrsi specie. Radices subiacent viscosæ, mucosæ, rusæ ac longæ: quæ quidem ambustis igni luxatisque impostæ profunt: potè verò, vrinam cient, aluümque cohibent. Phthisicis quoque, ruptis & conuulsis subueniunt.

De Acantha Syluestri. CAP. XX.

Est & syluestris Acantha, carduo similis, aculeata, breuior satiuua, eaque quæ in hortis prouenit. Eius verò radix ad eadem, ad quæ superior, est efficax.

De Anonide. CAP. XXI.

ANONIS, quam aliqui ononida appellant, ramos habet dodrantaes ac etiamnum maiores, fruticosos, frequentibus geniculis cinctos, multis alarum cauis præditos, itémque capitulis rotundis: foliolis verò pusillis, tenuibus ceu lenticulæ, ad rutæ aut pratensis loti folia accedentibus, subhirtutis, odoratis, nec iniucundè olentibus. Muria conditur antequam spinas producat, estque cibus gratissima. Ramuli porro spinis acutioribus ac spiculis instar solidis,

T. j.

horrent. Radix verò candida est, quæ exal-
facit & extenuat. Huius cortex ex vino po-
tum, urinam ciet, & calculos comminuit: i-
dem ulcerum crustas emarginat. Cæterùm
radix decocta in posca, dentium dolorem
collutione mitigat. [Huius quoque deco-
ctum potum, hæmorrhoidas sanate credi-
tur.]

De Leucacantha. CAP. XXII.

LEVACANTHA radice est cyperi, ama-
ra, & valida: quæ quidem commanduca-
ta, dentium dolorem sedat. Ipsius verò de-
coctum cyathis tribus ex vino potum, veteri
laterum dolore vexatis, ischiadicis, ruptis &
conuulsis auxiliatur. Sed & epotus radices
succus, eisdem præbet effectus.

De Tragacantha. CAP. XXIII.

TRAGACANTHÆ radix lata est & li-
gnosa, ac supra terram etiam eminet: à
qua furculi humiles, robusti, latissimè fusi: &
in ipsis foliola numerosa, tenuia: inter quæ
aculei sese proferunt, quos ipsa occultant,
candidi, firmi rectique. Est & tragacantha,
lacryma quæ super resecta radice concre-
scit: quo in genere præstat pellucens, lævis,
gracilis, sincera ac subdulcis. Vim porrò ha-
bet, æquè ac gummi, cutis spiracula ob-
struendi. Huius autem increbuit vsus ad o-
culorum medicamenta, itémque ad tussim,
exaspe-

exasperatas fauces & vocem interceptam, atque destillationes, cum melle in delinctu. Sed & linguæ subdita, liquefcere finitur. Bibitur quoque drachmæ pondere in passo macerata contra renum dolorem & vesicæ rofionem, mixto cornu cerui vsto & eloto, aut scissi aluminis momento.

De Eryngio. CAP. XXIIII.

ERYNGIVM est in aculeatarum stirpium genere: cuius folia primo germinatu muria condita in cibos oleris vice recipiuntur. Lata autem sunt & extremo ambitu aspera, gustu aromatica. Sed vbi augetur, circa complures caulium eminentias in spinas aculeantur: in quorum summitatibus globosa sunt capitula spinarum acutissimarum durarúmque ambitu stellatim circumuallata. Horum color aliàs viridis, nunc pallidus, aliàs albus, interdum etiam cæruleus inuenitur. Radix oblonga, lata, in superficie quidem nigra, intus verò albicans, pollicis crassitudine: quæ & ipsa odorata est, & aromaticum quiddam respicit. Nascitur in campestribus & asperis locis. Vim porrò habet calfactoriam: pota, menses vrinâsque pellit, ac tormina inflationésque discutit. Hepaticis quoque, venenatorum moribus, & iis qui venenum hauserunt, cum vino succurrit. Bibitur verò vt pluri-

T. ij.

mum drachmæ pondere cum pastinacæ femine. Cæterum tum amuleti instar adalligata, tum & illita, discutere tubercula perhibetur. Pota verò cum hydromelite radix, opisthotonicis & comitialibus medetur.

De Aloë. CAP. XXV.

ALOË folium habet scillæ similitudine, crassum, pingue, in rotundo modicè latum retrosum pandum. Sed vtrinque habent folia ex obliquo spinulas raris intervallis prominentes, cæsq; breues & quasi decurtatas. Caulem verò profert antherico non dissimilem, florem album, & semen ceu hastulæ regię. Est autem tota odore graui, & gustu amarissima. Vnica verò radice ceu palo in terram demisso nititur. Plurima in India præpinguisque nascitur: ex qua etiam coactus succus importatur. Nascitur & in Arabia, Asia, ac in locis quibusdam maritimis & insulis, velut in Andro, non valdè eligendo succo idonea: sed ad conglutinanda vulnera sanè quàm utilis, si trita illinatur. Duo sunt porrò succi genera: alterum arenosum, quod purissimæ veluti fax & crassamentum esse videtur: alterum, quod ad iccinoris imaginem vergit. Eligito pinguem, quæ nihil doli senserit, calculorum expertem, nitidam, subflavam, friabilem, iccinoris modo coactam, quæque facillè liquefcatur, eximie-

eximiaque sit amaritudinis. Nigram contra fractuque contumacem improbato. Sunt qui eam gummi adulterent: id quod gustu, amaritudine & odoris vehementia deprehenditur, eoque indicio, quod attrita digitis non ad minima usque ramenta resoluatur. Neque desunt qui acaciam immisceant. Vim habet astringendi, somnum conciliandi, exiccandi, corpora densandi, aluum solvendi, stomachumque repurgandi, si binum cochlearium mensura ex aqua frigida aut lactis instar tepida seu egelida bibatur. Sanguinis etiamnum excreationes sistit, & morbum regium emendat, ex aqua tribus obolis, aut drachma pondere, in potu. Deuorata vero cum resina, aut aqua vel melle cocto excepta, aluum soluit: ternum autem drachmarum pondere, perfecte purgat. Sed & aliis purgantibus medicamentis admista, prestat ut minus stomachum infestent. Siccata vero inspersa, vulnera glutinat, ulceraque ad cicatricem perducit cohibetque: eadem peculiariter exulceratis genitalibus medetur, & disrupta puerorum preputia agglutinat. Quin & condylomata rimasque sedis dulci vino ammixto sanat. Sanguinis ex hemorrhoidibus eruptiones sistit, pterygia ad cicatricem ducit: liuida & sugillata, hypopodia dicta, ex melle tollit. Scabras quoque lip-

T. iij.

pituidines, angulorumque in oculis pruriginis mitigat. Dolorem capitis sedat, ex aceto & rosaceo fronti ac temporibus illita. Sed & cum vino fluentem capillum continet: iridemque tonsillarum, gingiuarum cæterarumque oris partium vitis cum melle ac vino proficit. Cæterum ad oculorum medicamenta torretur in munda & candente testa, ligulaque subinde versatur, donec æqualiter tosta fuerit. Lauatur & aloë: atque id quod arenosum subsidet, tanquam inutile fecernitur: pinguißimum autem quodque læue est, recipitur.

De Absinthio. CAP. XXVI.

ABSINTHIUM, bathypicron dictum, herba est vulgo cognita. Præstantius in eo genere, quod in Ponto & Cappadocia in monte Tauro appellato nascitur. Vim porro habet calfaciendi, astringendi, concoctiones adiuuandi, biliosaque detrahendi, quæ stomacho & aluo inhæserunt. Urinam etiam cit, & crapulam in potu præsumptum arcet. Valet & aduersus inflationes, itemque ad discutiendos ventris & stomachi dolores, cum seseli aut nardo Celtico potum. Fastidia quoque absterget, arquatósque sanat ipsius madefacti dilutum, uti & decoctum, quotidie tribus cyathis haustum. Sed & menses trahit seu potum, seu etiam cum melle

melle appositum. Contra fungorum strangulationes conuenienter ex aceto bibitur. Vino autem, ixiæ necnon & cicutæ veneni aduersatur, ac muris etiam aranei moribus, itémque draconi marino. Anginæ e cum melle & nitro perunguntur, vt epinyctides ex aqua. Ad sugillata hebetiorémque oculorum aciem ex melle illinitur, similitérque auribus sanie manantibus. **Quin** & aurium dentiúmque dolores decoctum vaporis suffitu compescit. Decoctum vnà cum passo, vehementer dolentibus oculis adhibetur. Imponitur & hypochondriis hepaticæ diuturno dolore infestatis, tritum cum cerato cyprino: stomacho verò longa valetudine laboranti, cum rosaceo. Admistis ficubus, nitro & loliacea farina, hydropicis lienosisque subuenit. Vinum denique ex eo paratur quod absinthite vocant, præsertimque in Propontide & Thracia: quo ad antedicta vtuntur, si febris abest. Adde quod de ipso æstate propinant, corporibus bonam valetudinem præstare existimantes. **Cred**itur & vestiariis arcis inspersum absinthium, vestes à tinearum iniuria vindicare: itémque ex oleo perunctum, culices abigere, & à corpore arcere. Caterùm atramentum librarium ex diluto eius temperatum, libros à musculorum erosione tuetur. Existimatur

T. iij.

& expressi succus eisdem præstare effectus. Attamen potionibus improbatur, quòd stomacho sit inimicus, dolorémque capitis eieat. Sunt verò qui succum amurcæ deo-ctæ permistione adulterant.

De Absinthio marino. CAP. XXVII.

Absinthium marinum quidam Seriphium vocant: quod quidem copiosissimum in Tauro monte iuxta Cappadociam gignitur, & in Taphosiri Ægypti. Id Isis lacris initiati pro oleagino ramo præferre solenne habent. Est autem herba prætenuibus surculis, abrotoni parvi similitudine, minutulis referta seminibus, subamara, stomacho inimica, graucolens, & cum quadam calfactione astringens. Hæc per se aut cum oryza cocta, assumptaque cum melle, ascari- das teretesque lumbricos enecat, leuiter simul & semel aluum subducens. Sed & cum sapa aut lenticula decocta, eadem præstare potest. Caterùm pecora hoc maximè pabulo pinguescunt.

De Absinthio Santonico.

CAP. XXVIII.

Est & tertium Absinthij genus, quod copiosissimum in Gallia Alpibus finitima nascitur. Id patrio nomine Santonicum appellant, tracto à Santonum regione, in qua gignitur, cognomento. Absinthio est simile,
attamen

attamen non adeò seminis foecundum, verum subamarum & eiusdem cum Seriphio facultatis.

De Abrotano. CAP. XXIX.

ABROTONVM duorum traditur generum: ac foemina quidem, frutex est arboris specie, candicans, foliis circa ramulos Seriphij modo minutim incisis, floribus refertos habens in summo quasi corymbos, auri fulgore, æstate provenientes, iucundi odoris cum gravitate quadam, at gustu amaro. Hoc genus Siculum esse creditur. Alterum mas vocatur, sarmentosum, gracilibus ramulis, velut absinthium. Plurimum in Cappadocia gignitur & Galatia Asiatica, atque in Syria Hierapoli. Vtriusque semen seu feruifactum, seu crudum tritum & ex aqua potum, orthopnoeæ, ruptis, conuulsis, ischiadicis doloribus, urinæ angustis & mensibus commorantibus auxiliatur. Est & in vino potum exitialium venenorum antidotum. Rigore prehensis ex oleo vtiliter illinitur. Serpentes quoque tum substratu, tum etiam nidore fugat. Sed & contra morsus eorum cum vino bibitum prodest: priuatim verò pollet contra phalangiorum & scorpionum ictus. Subuenit & oculorum inflammationibus, cum cotoneo cocto aut pane impositum. Discutit quoque panos,

cum farina hordeacea cruda tritum decoctumque. Miscetur denique & olei irini compositioni.

De Hyssopo.

CAP. XXX.

HYSSOPVM herba nulli non cognita, duum est generum: montanum enim quoddam est, hortense alterum. Laudatissimum est, quod in Cilicia nascitur. Vim habet attenuandi & excalfaciendi. Decoctum cum ficis, aqua, melle & ruta, potu peripneumoniacis, asthmaticis, diurnæ tussi, distillationi & orthopnoeæ auxiliatur: itémque ventris animalia enecat. Idem præstat, si cum melle delingatur. Humores crassos per aluum extrahit eiusdem decoctum, cum oxymelite potum. Estur & cum viridibus ficis detritis ad subducendam aluum, sed valentiùs deiicit, admisto nasturtio vel iride aut irione: meliorem quoque colorem cuti conciliat. Lienì verò ac hydropi cum ficu nitroque illinitur: ex vino autem, inflammationibus. Discutit & sugillata, cum feruente aqua impositum. In anginis cum decocto ficuum efficacissimè gargarizatur. Cæterùm cum aceto decoctum, dentium dolorem collutione mitigat, & aurium inflationes vaporis suffitu discutit.

De